

ONTWIKKELGESPREK

Opleiding :	Elektrotechniek
Niveau :	Bachelor
Varianten :	voltijd, deeltijd
Reg.nr. croho :	34267
Accreditatiebesluit d.d. :	19 juni 2019
Ontwikkelsprek d.d. :	9 juli 2019

In kader van accreditatie- en visitatietraject door Hobeon

9 juli 2019 - Inholland Alkmaar, Bergerweg 200

Vorm en karakter gesprek

Rondetafelgesprek met 2 panelleden (voorzitter en secretaris) en vertegenwoordigers van de opleiding (clustermanager O&O, opleidingscoördinator, 3 docenten en kwaliteitsadviseur). Er worden drie inhoudelijke gespreksthema's behandeld, in totaal 1,5 uur de tijd.

Inhoudelijk gespreksthema 1: De uitgebreide beoordelingsformulieren

In haar beoordelingsrapport merkte het auditpanel op dat de opleiding gebruik maakt van uitgebreide beoordelingsformulieren bij het afstuderen. Zo zijn er alleen al vier verschillende formulieren om respectievelijk de vakinhoud, de probleemanalyse, het onderzoek, en het correcte schrijven te beoordelen. Ieder formulier telt 10 items waarop gescoord wordt. Dit alles leidt tot een arbeidsintensieve klus voor docenten. Het panel ziet vooral als nadeel dat door de grote hoeveelheid formulieren en rubrieken een essentieel matig element kan uitmiddelen. Doordat er op heel veel items wordt gescoord, rolt er aan het eind vaak een "7" uit, ook als het een afstudeerwerk betreft dat misschien een hoger cijfer verdient. Een echt innovatief werk, dat je eigenlijk met een "9" zou willen belonen, komt door het middelen van alle gegeven cijfers, meestal niet hoger uit dan een "7".

De opleiding krijgt het advies om te overwegen de huidige systematiek "aan de voorkant" te handhaven, maar "aan de achterkant" meer holistisch te werk te gaan. "Aan de voorkant" wil zeggen dat de student vóóraf de beschikking krijgt over de nu gebruikte uitgebreide formulieren, opdat hij zelf kan zien wat er allemaal van hem verlangd wordt. Aan de hand van deze (sterk analytische) opzet, kan de student zichzelf tijdens het schrijfproces bijsturen, hij ziet immers steeds waaraan zijn werk moet voldoen. Een eerste beoordeling (wel of niet voldoende) kan ook gebruik maken van deze formulieren (formatieve feedback).

Maar de beoordeling "aan de achterkant" (de summatieve beoordeling) door de examinatoren zou meer holistisch kunnen plaatsvinden. Wanneer de beoordelaar zich kan beperken tot de punten waar het écht om gaat, wordt het beoordelen niet alleen minder arbeidsintensief, maar zal naar verwachting ook de spreiding in oordelen toenemen. Voorwaarde is wel dat het docententeam van tevoren goede afspraken maakt: waar moet een afstudeerwerk minimaal aan voldoen om een voldoende te scoren? En: wanneer vinden wij dat het werk een 8 of hoger waard is, bv. op basis van de mate van innovativiteit?

In het ontwikkelgesprek geven de docenten aan dat ze inmiddels gewend zijn aan de huidige formulieren en dat het argument van vermindering van de werkdruk voor hen dus niet meer speelt. Voordeel is juist dat er tussen de beoordelaars nu veel minder gediscussieerd hoeft te worden dan vroeger en dat de student ook snel ziet hoe zijn cijfer tot stand is gekomen. Het nadeel dat er afvlakking in de becijfering plaatsvindt wordt deels herkend, alhoewel ook met het vroegere, meer holistische, systeem veel "zevens" werden gegeven.

De opleiding krijgt tijdens het gesprek ook de overweging mee om in het landelijk overleg van de elektrotechniek-opleiden ter sprake te brengen dat het beter zou zijn minder de nadruk te leggen op "onderzoeken" (is nu bij alle opleidingen een eigenstandige competentie) en meer op "onderzoekend vermogen". Het gaat immers meer om de beroepsproducten en de manier waarop die tot stand komen dan om "onderzoek doen". Landelijk zie je al de ontwikkeling dat het bij het

afstudeerwerk steeds meer draait om het beroepsproduct dan om “de scriptie” (= het verslag). Voor Elektro-Inholland zou dat betekenen dat het B3-formulier, waarop het onderzoek van de student wordt beoordeeld, zou kunnen worden herzien.

Ook op dit punt zijn docenten niet meteen overtuigd. Het gaat volgens hen bij Elektrotechniek Inholland wel degelijk om het beroepsproduct. En daar gaat nu eenmaal *praktijkgericht* onderzoek aan vooraf.

Een andere mogelijkheid: om binnen de huidige systematiek het “beroepsproduct” zwaarder te laten tellen in het eindoordeel zou de opleiding ook de presentatie (C1-formulier) meer gewicht kunnen geven. Of ergens nog een extra punt toekennen voor kwaliteit product”.

Gevraagd naar opleidingen met een beknopt (en tevens valide en betrouwbaar) beoordelingsmodel wordt verwezen naar Elektrotechniek van Hogeschool Rotterdam (met slechts 2 A-viertjes beoordelingsformulieren). Bij de Inholland-opleiding Bouwkunde kan gekeken worden hoe het vernieuwende aspect van het beroepsproduct zwaarder wordt meegewogen.

Advies tot slot: als de opleiding inderdaad besluit om het afstudeermodel beknopter te maken (dat hóeft dus niet van het auditpanel, het is een aanbeveling die de opleiding, mits onderbouwd met goede redenen, niet hoeft op te volgen), dan zal er wel meer gekalibreerd moeten worden.

Inhoudelijk gespreksthema 2: Het beoordelingsformulier bedrijfsbegeleider

Bij de visitatie was het panel opgevallen dat de bedrijfsbegeleider in sommige gevallen een hogere beoordeling adviseerde. Het panel vroeg zich af of de opleiding hier een beter verwachtingspatroon kan geven aan de bedrijfsbegeleider. Het panel zou bv. explicieter de indicatoren kunnen benoemen op het beoordelingsformulier waarmee de bedrijfsbegeleider zijn oordeel geeft.

In het ontwikkelgesprek wordt toegelicht dat de bedrijfsbegeleider aan de hand van 9 items het gedrag van de student beoordeelt en slechts op 1 item diens elektrotechnische kennis (Formulier A1: “Beoordeling functioneren in de praktijk door bedrijfsbegeleider”). De ontwerpcyclus zou toch meer centraal moeten staan dan gedrag?

Docenten geven aan dat bedrijfsbegeleiders van nature het meest gericht zijn op de vakinhoud en daarop de student nu nauwelijks kunnen beoordelen. Een simpele oplossing ligt hier voor de hand: neem op het A1 beoordelingsformulier wat meer items over vakinhoud op en verminder het aantal “gedragsitems”.

Inhoudelijk gespreksthema 3: Keuzeminoren

Het panel adviseert in haar beoordelingsrapport om meer ruchtbaarheid te geven aan het volgen van een keuzeminor binnen de opleiding en om samen met de lectoraten en andere opleidingen (verdiepende) minoren te ontwikkelen. Volgens het panel bevordert de opleiding daarmee dat de studenten een nog actievere rol innemen in het vormgeven van het eigen leerproces.

In het ontwikkelgesprek wordt het advies gegeven om nog eens te kijken waar de afgestudeerden terecht komen en daarop één of meerdere keuzeminoren te ontwikkelen. Gezien de vele MKB-bedrijven in de regio (per bedrijf relatief weinig werknemers met derhalve een breed takenpakket) zou het niet persé moeten gaan om verdiepende minoren, maar mogelijk ook om verbredende.

De clustermanager TOI schetst het toekomstbeeld van een derdejaars semester keuzeonderwijs voor alle TOI-opleidingen met daarin multidisciplinaire projecten, waaraan door studenten en docenten van meerdere opleidingen wordt gewerkt, samen met onderzoekers en vertegenwoordigers uit bedrijven. In dat semester zouden studenten ook gestimuleerd moeten worden om onderwijs in het buitenland te volgen. Tijdens de visitatie gaven studenten overigens ook aan behoefte te hebben aan internationale stages.

We krijgen het voorbeeld van Hogeschool Saxion waar een semester keuzeonderwijs is ingevoerd en waar lectoren fungeren als opdrachtgever van de projecten. Maar je kunt keuzeminoren ook minder groot invoeren, zoals Hogeschool Windesheim met twee “mini-minoren”.

Afronding

Als afsluiting van dit waardevolle ontwikkelgesprek nog een paar nabranders:

-tip: laat de gekozen profilering sterker terugkomen in het afstudeertraject (vgl. de hogeschool Rotterdam, waar het afstuderen gericht is op de haven);

-bij Elektrotechniek Windesheim kunnen studenten kiezen voor deelname aan moeilijke projecten (kun je maximaal een 10 halen) of voor meer eenvoudige (maximaal een 7);

-aanbod: panellid is desgevraagd bereid op het landelijk overleg Elektrotechniek een beschouwing te geven over de rode lijn die uit de verschillende visitaties van de Elektrotechniek-opleidingen in Nederland naar voren komt.